

РЕШЕНИЕ

№ 3607

гр. София, 28.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 45 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА**

при участието на секретаря **СИЛВИЯ К. ЗЛАТКОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА** Гражданско дело № 20231110111259 по описа за 2023 година

Предявени са при условията на обективно кумулативно съединяване положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване съществуването на вземания на ищеца спрямо ответника съответно за сумата в размер на 2 648,77 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 40002969462 от 01.02.2021г., за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение в съда – 28.10.2022 г., до окончателното изплащане на дължимата сума, сумата в размер на 286,22 лева, представляваща мораторна лихва, за периода от 11.03.2021 г. до 05.09.2022 г. и сумата в размер на 875,94 лева, представляваща неплатено договорно възнаграждение, за периода от 10.08.2021 г. до 05.09.2022 г., които вземания са предмет на издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д.№ 58774/2022г. по описа на СРС, 45 с-в., които искове са съединени с осъдителни такИ. с правно основание чл. 415, ал.3 от ГПК, вр. чл. 79, ал.1 от ЗЗД, за сумата от 593,75 лева, представляваща възнаграждение за закупена услуга „Фаст“, за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., за сумата от 1425 лева, представляваща възнаграждение за закупена услуга „Флекси“, за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 01.03.2023г. до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба ищецът излага, че на 01.02.2021г. е сключил с ответника договор за потребителски кредит с № 40002969462, въз основа на който е предоставил кредит в размер на сумата от 3000 лв., със срок на договора от 24 месеца и размер на вноската – 185,19 лв., с падеж – 10-и ден от месеца, при ГПР 48,49 %, ГЛП 41,00 % и лихвен процент на ден 0,11 %. Твърди, че отделно са избрани и закупени пакети от допълнителни услуги, възнаграждението по които било съответно за закупена услуга „Фаст“ – 750 лв., а за закупена услуга „Флекси“ – 1800 лв. Поддържа, че общото задължение по кредита, заедно с възнагражденията за допълнителните пакети се равнявало на 6994,42 лв. при общ размер на вноската 291,44 лв. и дата на погасяване – 10-и ден от месеца. Ищецът поддържа, че във

връзка със сключване на процесния договор, на ответника била предоставена информация във формата на Стандартен европейски формуляр, в т.ч. и по отношение на допълнителния пакет от услуги. Ищецът твърди, че по искане на ответника, с част от отпуснатия кредит били рефинансирани друго задължения на ответницата към други дружества, а останалата част от сумата - 553 лева, била преведена по банкова сметка на ответницата. Предвид обстоятелството, че ответницата не изпълнявала поетите с договора задължения, ищецът твърди, че на основание чл.12.3 от ОУ към договора за потребителски кредит същият бил обявен за предсрочно изискуем на 05.09.2022 г. Претендира и направените разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, в който ответникът посочва, че между страните е сключено извънсъдебно споразумение за заплащане на процесните суми, като моли съда да спре производството в хипотезата на чл. 229, ал.1, т.1 от ГПК. С молба с вх. № 218883/02.08.2023г. ищецът не дава съгласие за спиране на делото по общо съгласие, а моли поради неизпълнение на споразумението производството да бъде продължено.

В съдебно заседание, ищецът /ФИРМА/, редовно призован, не се представлява. С молба с вх. № 340852/28.11.2023г. ищецът поддържа исковата молба и моли за уважаване на исковите претенции.

В съдебно заседание, ответникът М. В. Ш., редовно призован, не се явява, не се представлява.

Съдът, като прецени доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност на основание чл. 235, ал.2 от ГПК, и по свое вътрешно убеждение на основание чл. 12 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Установителните иски са допустими, като депозирани от лице в полза на което е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК в производството по ч.гр.д. № 58774/2022г. по описа на СРС, 45-ти състав, в срока по чл. 415 от ГПК, и при подадено от ответника в срок възражение по реда на чл. 414 от ГПК. В хода на заповедното производство заявлението на заявителя в частта за претендираните суми в размер на 593,75 лева и 1425,00 лева за допълнително възнаграждение за услуги „Фаст“ и „Флекси“, са отхвърлени от съда с разпореждане от 29.11.2022г., получено от заявителя на 01.12.2022г., а разпореждането с указания за предявяване на иск на 06.02.2023г., поради което на основание чл. 415, ал.4, вр. ал.1, т.3 от ГПК и осъдителните иски са допустими.

С оглед предмета на доказване, съдът намира, че по делото не е спорно осъществяването на релевантните за спора факти и обстоятелства по установителните иски, а именно, че между страните е сключен процесния договор за потребителски кредит № 40002969462 от 01.02.2021г., с който на ответника е предоставена сума в заем от 3000 лева, че сумата е реално получена от ответника, че срока на връщане на кредита е 24 месеца, при месечна вноска до десето число от 185,19 лева, при ГПР 48,49%, при ГЛП от 41,00%, като общото задължение съгласно погасителния план възлиза на сумата от 4444,42 лева. Не е спорно, че ответника не е погасил задълженията си по кредита, поради което той е обявен за предсрочно изискуем, за което ответницата е уведомена на дата 21.09.2022г., преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, видно от обратна разписка, приета на л.27 по делото. Съгласно задължителното за съдилищата ТР №4/2013г. по т.д. №4/2013г. на ОСГТК на ВКС - т.18, постигнатата в договора за банков кредит уговорка, че при неплащането на определен брой вноски кредитът става предсрочно изискуем, не поражда действие, ако банката изрично не е заявила, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, което волеизявление да е достигнало до длъжника -

кредитополучател. Съгласно същото ТР №4/2013г., уведомяването на длъжника за настъпилата предсрочна изискуемост за вземането на банката, следва да се установи, че е преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, каквото както бе посочено по-горе се установи по делото. Не се оспорват и твърденията на ищеца, че с част от дадените в заем средства са рефинансирани други задължения на ответника по сключени от него с трети лица договори, като остатъчната сума от 553,00 лева е преведена по сметка на ответника. Исковете, както за главница, така и за договорна и мораторна лихва не се оспорват от ответника, поради което съда не ще коментира по съществото на спора, с оглед процесуална икономия.

По изложеното установителните искове следва да бъдат уважени.

С оглед качеството на заемателя, е налице договор с потребител по смисъла на пар. 13 от ДР на ЗЗП, по отношение на който намират приложение съответно разпоредбите на ЗПК. Съгласно чл. 24 ЗПК за договора за потребителски кредит се прилага и чл. 143-148 от ЗЗП, като неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Дори и ответника да не е релевирал възражения за нищожност, то съдът е длъжен да следи служебно за наличието на нищожни и неравноправни клаузи в договори за кредит, по които кредитополучателя има качеството потребител.

Така по осъдителните искове за сумата от 593,75 лева и 1425,00 лева за допълнително възнаграждение за услуги „Фаст“ и „Флекси“, съдът намира, че приетото по делото споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги, противоречи на закона. Възможността за събиране от потребителя на такси и комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора, е регламентирана в разпоредбата на чл. 10а ал. 1 ЗПК, но съгласно ал. 2 на същия член законът не допуска кредиторът да изисква заплащането на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Заплащането на възнаграждение в размер 593, 75 лв. за приоритетно разглеждане на искането за потребителски кредит има очевидния характер на такси/комисионни във връзка с усвояването на кредит, а възможностите за отлагане и намаляване на вноски и смяна на датата на падежа по естеството си са такИ., свързани с управление на кредита. В противоречие с императивната разпоредба на чл. 10а ал. 4 ЗПК споразумението за закупуване на пакет допълнителни услуги е неясно, тъй като закупените такИ. нямат стойностно измерение, от което да се установи тежестта им в ежемесечните вноски, дължими по допълнителния пакет, както и съразмерността им с цената, която се заплаща за ползването им. Тъй като допълнителните услуги касаят усвояването и управлението на кредита или са относими към бъдещи несигурни събития, а и са неясно формулирани, уговарянето им е в нарушение на императивните разпоредбите на чл. 10а ал. 2 и 4 ЗПК, поради което тези уговорки са нищожни, съгл. чл. 21, ал. 1 ЗПК. Действително по делото са приети заявление за отлагане на вноски по погасителния план, но въпреки това касае се за бъдещи несигурни услуги, от които потребителя може и да не се възползва, а въпреки това да заплаща такси и за тях, освен това, както бе посочено и по-горе те касаят управлението на кредита и попадат под изричната императивна забрана на чл. 10а, ал.2 от ЗПК. Уговорките за заплащане на допълнителния пакет от услуги са неравноправни и по смисъла на чл. 143 ЗЗП. Заплащането на възнаграждението за различните видове допълнителни услуги от потребителя е предварително и дължимо само за правото, предоставено от заявителя на длъжника да се възползва от всяка от посочените услуги, без значение дали някоя от тези услуги ще бъде реално използвана по време на действието на сключения между страните договор. Видно от чл. 15.2.3. и чл. 15.4.1 от общите условия обаче за осъществяването на

тази възможност е необходимо подписване на допълнително споразумение, т. е. за да се възползва длъжникът от пакета допълнителни услуги, се изисква одобрение от кредитора, което означава, че следва да се плати предварително за възможност, която зависи от волята на кредитора. Независимо, че тези услуги може да не бъдат предоставени от кредитора, цената по тях остава дължима, като не е предвидена възможност за отпадане или намаляването ѝ. Това поставя в по-неблагоприятна позиция потребителя, не защитава правата му като по-слаба страна в правоотношението и води до значително неравновесие между правата и задълженията на страните. Тъй като клаузите за заплащане на пакет от допълнителни услуги са неравноправни и обективно няма доказателства по делото да са уговорени индивидуално, на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП те са нищожни.

Горекоментираното води до извод за неоснователност на предявените осъдителни иски, поради което същите следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на спора право на разноски се поражда в полза и на двете страни. Присъждане на разноски е поискано от ищеца. В заповедното производство на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 195,22 лева. В исковото производство ищецът е заплатил държавна такса в размер на 116,59 лева, като на ищеца следва да бъде присъдено и юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал.8 от ГПК, вр. чл. 37 от ЗПП, вр. чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ в размер на 300,00 лева. Или общо разноски в размер на 416,59 лева, като съобразно изхода на спора на ищеца следва да бъдат присъдени по уважените установителни иски в исковото производството разноски в размер на 272,33 лева.

Така мотивиран, съдът:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, по предявените от /ФИРМА/, ЕИК ***** срещу М. В. Ш., ЕГН *****, иски с правно основание чл. 422 от ГПК, че М. В. Ш. дължи на /ФИРМА/, сумата в размер на 2 648,77 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 40002969462 от 01.02.2021г., за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение в съда – 28.10.2022 г., до окончателното изплащане на дължимата сума, сумата в размер на 286,22 лева, представляваща мораторна лихва, за периода от 11.03.2021 г. до 05.09.2022 г. и сумата в размер на 875,94 лева, представляваща неплатено договорно възнаграждение, за периода от 10.08.2021 г. до 05.09.2022 г., които вземания са предмет на издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д.№ 58774/2022г. по описа на СРС, 45 с-в.

ОТХВЪРЛЯ предявените от /ФИРМА/, ЕИК ***** срещу М. В. Ш., ЕГН *****, осъдителни иски с правно основание чл. 415, ал.3 от ГПК, вр. чл. 79, ал.1 от ЗЗД, за сумата от 593,75 лева, представляваща възнаграждение за закупена услуга „Фаст“, за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., за сумата от 1425 лева, представляваща възнаграждение за закупена услуга „Флекси“, за периода от 10.08.2021г. до 10.03.2023г., ведно със законната лихва върху двете главници, считано от подаване на исковата молба – 01.03.2023г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА М. В. Ш., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на /ФИРМА/, ЕИК *****, сумата в размер на 195,22 лева, разноски в заповедното производство на основание чл. 78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА М. В. Ш., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на /ФИРМА/, ЕИК *****, сумата в размер на 272,33 лева, деловодни разноски в исковото производство на основание чл. 78, ал.1 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____